

Aluehallintovirastojen suullinen kuuleminen eduskunnan sivistysvaliokunnassa HE 55/2025

10.9.2025

Yksityisen varhaiskasvatuksen lupatilanne

Ajalla 1.1.2024–25.8.2025

- Ratkaistuja asioita 1182 asiaa (ilmoitukset ja luvat)
- Vireillä 38 asiaa, joista lupahakemuksia 8 (Näistä mikään ei ole kiireellinen)
- Lupia on myönnetty 25.8.2025 mennessä 222, näillä on päiväkoteja 686 ja 161 ei ole vielä hakenut lupaa, näillä on päiväkoteja 203.
- palveluntuottajia on 383 ja päiväkoteja näillä on 889.

Uudistuksen aikataulu

- Aluehallintovirastot katsovat, että lakimuutos olisi hyvä saattaa voimaan vasta 1.1.2027 nykyisen lupamenettelyn siirtymäajan päätyttyä.
- *Muutos* lupamenettelystä rekisteröintimenettelyksi edellyttää suurten muutosten tekemistä sähköiseen asiointiin, rekisteriin ja Sampo työpöytään.
- Palveluntuottajille ja kunnille annettavan ohjeistuksen lisääntyminen, oppaiden ja verkkosivujen ohjeistusten päivitys sekä sähköisten järjestelmien muokkaaminen ja samanaikainen aluehallinnon virastouudistuksen voimaantulo osuvat samaan ajankohtaan, mikä on mahdoton yhtälö toteuttaa niin, ettei käsittelyssä synny merkittävää viivettä.

Uudistus ei tuo suuria muutoksia palveluntuottajien hallinnolliseen taakkaan

- Aluehallintovirastot katsovat, että palveluntuottajan hallinnollinen taakka keveni merkittävästi jo lakimuutoksen 19.4.2024/189 myötä, kun aluehallintovirastoille säädettiin varhaiskasvatuslakiin tiedonsaantioikeus veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamisesta, toiminnasta, taloudesta ja kytkennöistä, jotka ovat välttämättömiä yksityisen päiväkotitoiminnan harjoittamista koskevan lupahakemuksen käsittelemiseksi tai 43 a §:ssä tarkoitettujen yleisten edellytysten täyttymisen selvittämiseksi tai valvomiseksi.
- Nyt esitettävä lakimuutos ei aluehallintovirastojen käsityksen mukaan tuo enää merkittävää lisäkevennystä palveluntuottajan hallinnollisen työn taakkaan.

Luvan ja rekisteröinnin käsittelyprosessi

- Varhaiskasvatuksen lupakäsittely ei ole ruuhkautunut, eikä toiminnan aloitus ole viivästynyt aluehallintovirastojen käsittelyajan vuoksi.
 - Luvan viivästyminen ei ole kertaakaan tapahtunut lupaviranomaisen ruuhkasta, syynä viivästykseen on ollut se, että hakemus on ollut puutteellinen tai toimipaikkaa ei olla voitu keskeneräisyyden vuoksi tarkastaa.
 - Varhaiskasvatuksessa lupa- ja ilmoituskäsittelyssä ei ole ollut ruuhkaa, kuten sotepuolella on ollut.
- Lupien käsittelyaikaa pidentää palveluntuottajien tekemien hakemusten puutteellisuus ja täydennyspyyntöjen tarve. Toiminnan aloittamista voi viivästyttää myös esimerkiksi tilanne, jossa toimipaikkoihin ei ole tehty tarvittavia viranomaistarkastuksia (esim. rakennuslupatarkastuksia).
- Kunnat ja lupaviranomainen tekevät tiivistä yhteistyötä, jotta palveluntuottajan lupa saadaan myönnettyä, niin, että toiminta voidaan aloittaa toivotusti.

AVI työ on tehokasta, tuloksellista ja vaikuttavaa

- Varhaiskasvatuksen lupa- ja ilmoitus asioiden käsittelyä varten on jo muodostettu valtakunnallinen lupatiimi, joka käsittelee kaikki vireille tulleet asiat yhtenäisesti.
- Lupatiimi on yhtenäistänyt lupien ja ilmoitusten käsittelyä valtakunnallisesti ja tehnyt merkittävää harmaantalouden ehkäisytyötä.
- Lupamenettely on osoittautunut tärkeäksi ja tehokkaaksi valvonnan menetelmäksi.

Käsittelyajat

Ajalla: 1.1.–31.12.2024

- mediaani 28 pv
- keskiarvo 31 pv

Ajalla: 1.1.–30.6.2025

- mediaani 16 pv
- keskiarvo 29 pv

Aluehallintovirasto